

1941-2021
Surguta László

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy egykori marketing igazgatónk, SURGUTA László, aki nyugdíjas éveiben a HOLUX Kft. csapatát 2003-2019-ig erősítette, akinek többek között a HOLUX Hírek 194 hónapon át kiadott elismert szakújságát, külföldi katalógusok, cikkek fantasztikus fordítását köszönhetjük 2021.02.16-án 79 éves korában elhunyt.

Kiemelkedő lelkessége, példaértékű tudása, szerénysége, eleganciája pótolhatatlan veszteség. Munkássága, szilárdtest világítással kapcsolatos írásai, szerkesztett katalógusai és könyvei maradandóak az utókor számára.

Fájó szívvel, szép emlékekkel búcsúzunk Laci! HOLUX-os kollégáid!

Megemlékezésül álljon itt az az önvallomás, amelyet Surguta László a TUNGSRAM (arc)képek 2. (bővített) kiadásában írt életéről.

„1941. augusztus 2-án Budapesten születtem. Általános iskoláit Budapesten kezdte, Gyöngyösön fejezte be. 1959-ben a Gyöngyösi Vak Bottyán Gimnáziumban miniszteri kitüntetéssel érettségizett. A BME Villamosmérnöki Karának híradástechnikai szakán 1964-ben villamosmérnöki, 1972-ben integrált-áramkörös elektronikai szakmérnöki diplomát szerzett. Az azóta eltelt jó néhány évtized alatt még számos tanfolyamon vett részt, megtanult több nyelvet is. Társadalmi ösztöndíjként 1961-ben került kapcsolatba a Tungstrammal, így a témát is már innen kapta: a tranzistorok belső hőellenállásáról szóló diplomamunkája 1964-ben a Híradástechnikai Tudományos Egyesület országos diplomaterv pályázatán második díjas lett. 1964 és 1967 között a minőségellenőrzésen tranzistorok mérés-technikájával foglalkozott, kis elvetélt kiterővel 1967 és 1968 között műszaki üzletkötőként, majd 1968-tól 1984-ig a Műszaki Tájékoztató Osztályon dolgozott, amelyet 1972-től osztályvezetőként irányított. 1984 és 1988 között a Műszaki Információs és Propaganda Osztályt, 1988-tól 1992-ig a Marketing Főosztályt, majd a Marketing Support Irodát vezette. 1992-től marketing kommunikációs menedzserként dolgozott a 2001 tavaszán bekövetkezett karkedvezményes nyugdíjaztatásáig. Jelenleg a HOLUX Fényrendszer Kft. marketing igazgatója. Felesége, Honti Mária is tungstramos volt: a jelenlegi kiegyensúlyozott, boldog családi élet gyökerei is a Tungstramban keresendők. Két házassága folytán két felnőtt gyermek, házastársaik, négy unoka és leánytestvére jelenti közvetlen családját.

A portrékönyv egyik szerkesztőjeként Surguta László – rendhagyó módon – képzeletbeli riportot, egyfajta önvallomást írt annak okán, hogy az eredeti beszélgetés nagyon szárazra, távolságtartóra sikerült. Hadd legyen ez egy kis bónusz a többi százegynehány portré végleges formára „simítgatásáért“!

A gimnáziumban valójában matematikusnak készültem, de majdnem ugyanolyan komolyan érdekelt a kémia, a fizika, az idegen nyelvek és az irodalom is. Évekig részt vettem a Középiskolai Matematikai Lapok feladatmegoldó versenyein, az országos Kürschák József matematikai versenyen, de ugyanolyan nagy elánal sakkozgattam is vasárnapon-

ként a helyi városi sportkörben (azt hiszem, Kinizsi volt), vagy jártam el az iskolánk jó humorú, versfaragó fizikakémia tanára által vezetett Karinthy önképzőkörbe (még ma is tudok fejből idézni Karinthy Frigyes számos írásából), s vagy három-négy szakkör munkájában is részt vettem. 1956 októbere második koromban ért. Egyből kiderült, hogy nem csak orosz tanár van a gimnáziumunkban: az orosz mellé a mi osztályunk a német nyelvet választotta, én meg felvettem mellé az angolt és a franciát is.

Egyszerűen „habzsoltam“ a diákeveket, mindent be akartam gyűjteni. Visszagondolva e mögött valószínűleg az húzódnak, hogy kimondva kimondatlanul talán az oktatás érdekelt volna a legjobban, ezért is örültem, amikor később az egyetemen harmadévtől demonstrátoroskodni nyílt alkalmam az egyik tanszéken.

Miért esett a választás éppen a Műgyetemre?

A háborús generációhoz tartozom. Budapest ostromát a Duna-parttól alig néhány háztömbnyire, óvóhelyen vésztük át. Lakásunkat alaposan tönkretette a védő vagy támadó sereg. Amit szüleim a jobb élet reményében gyűjtögettek, azt meg elvitte az infláció. Édesanyám életre szóló betegséget szedett össze, amikor nyitott teherautón menekítve a családot egy békésebbnek hitt felvidéki városba, a zuhogó eső elől saját testével takarta, védte gyermekeit. Édesapám végzettsége szerint szőlész-borász volt, s mire feleszmélt, paraszt- (vagy kiscsászda?) párti társaival együtt ő is a KMP-ben találta magát, s rövidesen, 1948-ban megbízták azzal, hogy néhányadmagával alapítsa meg a Gyöngyös-Egervideki Borforgalmi Vállalatot. Így kerültünk családostól Gyöngyösre. Az azután következő küzdelmes életforma mindenesetre arra sarkallt, hogy olyasmit válasszak – a rosszul fizetett tanárit semmi esetre sem –, ahol a gimnáziumi reál osztály perspektívájából jobban kereső pálya volt sejthető. Megvallom, fogalmam sem volt, mit takar a villamosmérnök kifejezés, de a mérnöki hivatás akkoriban kétségtelenül divatos volt, és mondták, hogy villamosmérnökneként a matematika is fontos lesz.

Egy híradástechnikai szakon végzett mérnök miért választotta éppen az Egyesült Izzót?

Távol a szülői háztól idejekorán társadalmi ösztöndíj után kellett nézzek, s pont abban az időben az akkor még hosszú nevű Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. volt az egyetlen, amelyik „tárt karokkal” fogadott.

És akkor eljött az első munkanap. – Az első munkanap harmadév után, nyáron, a kötelező termelési gyakorlat során jött el, a Novál II-ben. Sütő Nagy László a kezembe adott három különböző szállítótól származó katódcsődarabot, és azt mondta, hogy a gyakorlat végén szeretné látni az ezekből készített rádiócsövek mérési adatai alapján, hogy van-e szignifikáns különbség a más-más forrásból származó alapanyagoknak felróhatóan. Örökké hálás vagyok neki ezért, végig kellett ugyanis járnom a rádiócsövek teljes gyártástechnológiáját – a katódcső-darabolótól az ageing-keretekig. Végzés után a Csornai László - Steiner Tamás vezette Speciálcső és Félvezető Ellenőrzésbe kerültem, innen kaptam a diplomátémát is.

Az első munkahely valamennyiünk életében meghatározó fontosságú. – Az én esetemben ez hatványozottan igaz. Csornai László – akkor frissen kinevezett szakmai főellenőr – neve már akkor is fogalom volt. Hamar kiderült az oka. Sokoldalú, magát állandóan tovább képező és végtelen humánus ember volt. Fekete noteszében minden műszaki beosztottjának külön oldalakat szánt, ahová tanárosan be-bejegyezte a heti rendszerességgel – külön-külön valamennyiünk számára – megtartott „raportokon” elhangzottakat: feladatokat, eredményeket. Tőle kaptam fizetéskiegészítési céllal az első lehetőségeket arra, hogy cikket írassak, lektorálhassak a vállalat Tungstram Technische Mitteilungen c. folyóirata számára (amelyet jóval később megszűnéséig szerkesztettem is), előadásokat tarthassak a TIT-ben és így tovább.

Miért kellett váltani? – Három év után is csak 1750 forint volt a fizetésem, a harmadik vagy negyedik albérletben laktunk, s nem csak az albérletet, hanem első feleségem jogi tanulmányait is ebből kellett fedezni. Ahogy divatosan mondják: „esélyünk sem volt arra”, hogy – akár még vállalati támogatással is – lakáshoz jussunk. Akkor úgy tűnt, talán a kereskedelem lesz a megoldás. Rövid elve-télt kitérő után mégis visszakanyarodtam a műszaki pálya irányába, egy tipikusan „szolgáltató” iparág, a műszaki tájékoztatás, majd a marketing felé.

Innen kezdve lényegében végig a „marketing-kommunikáció” területén teltek az évek. Mit takar maga a fogalom? – A marketing-menedzsmentnek a termék érvényesülését, piacra jutását segítő része maga a marketing-kommunikáció. Eszköztára igen változatos: ide tartozik a műszaki információ (ismertető kiadványok, katalógusok összeállítása stb.), a hirdetési tevékenység, kiállítások, értékesítési akciók szervezése és még sok minden más. Az itt eltöltött közel 30 év alatt számos szakmai előadást tartottam, több tucat szacikket írtam, több ezer oldal fordítást készítettem, száznál jóval több kiállítást terveztem, szerveztem (hét éven át lényegében egyedül a két alkalommal miniszteri „kiváló munkáért” kitüntetéssel is elismert hannoveri kiállításainkat), több száz műszaki katalógust és egyéb ismertető anyagot írtam magyarul, angolul, németül, illetve szerkesztettem még több mint 15 féle nyelven, az utolsó tíz évben elektronikusan is, Macintosh és IBM számítógépek felhasználásával. A marketing-kommunikáció valamennyi területét irányítottam és műveltem.

És mit adott cserében a vállalat? – Szerencsém volt megélni a Tungstram szárnyalását a 70-es években, de nehéz napjait is a nyolcvanas évek elején, később az útkeresés, megújulás néhány esztendejét és kerekén tíz évet amerikai zászló alatt. A vállalat sorsa persze leképződött a személyes sorsunkra is, az átszervezések engem például többször is utolértek – és szinte sosem pozitív előjellel. De kétségtelen, hogy nagyon sokat köszönhetek a Tungstramnak, nem csak azt, hogy munkámmal összefüggésben beutazhattam a fél világot, hanem azt is, hogy nagyon sok értékes, érdekes emberrel hozott össze a sors. És nagyon sok érdekes feladattal is. Érdekes volt végigkísérni például, ahogy a különböző auditáló cégek vizsgálták a Tungstramot a 80-as évek vége felé, szembesülni azzal, hogyan látja, értékeli egy „külsős független” a céget, vagy akár személy szerint az én munkámat. Vagy amint az új amerikai tulajdonosok kezdték kóstolgatni a frissen vásárolt céget, s jöttek rá nem is olyan sok idő után, hogy bizony jó vásárt csináltak. Az auditokból egy dolog nagyon megfogott: itt láttam először leírva, hogy mennyit ér a Tungstram-márka dollárban. Mit mondjak, szép kerek összegre taksálták.

Ezek szerint nem bántál meg semmit? – Vagyis megérte-e? Hagytunk-e, hagytam-e

személy szerint én nyomot az időben? Azt hiszem, erre csak igennel lehet felelni. Úgy vélem, hogy a GE egykori elnöke-vezérigazgatójának 1978-ban megfogalmazott gondolatai James A. Cox A Century of Light című könyve bevezetőjében a Tungstramra is nagyon igazak: „Sok más vállalattal ellentétben nekünk vannak gyökereink. Mi nem csupán egy halom vagyontárgy vagyunk, amit egymásra dobáltak a profit lázas hajhászásában..., hanem a történelem terméke, amit az idő formált és gyúrt egésszé...” Az a felmérhetetlen tudás, tapasztalat, amit emberek tízezrei halmoztak fel a Tungstram több mint 100 éves története során, nem vész kárba. A Tungstram nem csak a magyar és a nemzetközi ipartörténetbe írta be kitörölhetetlenül a nevét; a mai magyar világítástechnika meghatározói is régi tungstramosok. Egy ilyen cégnél, a HOLUX Fényrendszer Kft.-nél dolgozom marketing igazgatóként, és nagyon büszke vagyok a tungstramos múltamra.”

(2015. december 10.)